

ANYKŠTA

<http://www.anyksta.lt>

LAIKRAŠTIS ANYKŠČIŲ KRAŠTO VISUOMENEI 50/9540

„Varžos matas“ pakeitė veiklos kryptį

2 psl.

Menininkai traukia menininkus

5 psl.

Nauda žmogui ar bankams?

Vyngantas ŠLIŽYS, verslininkas, Anykščių rajono tarybos narys (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga)

„Turi būti žmonių laisvė. Jei nori gauti darbo užmokestį grynaisiais pinigais, tai ir tegul gauna.“

5 psl.

Šiuipinys

KONCERTAS. Liepos 3 d. (šeštadienį) 19 val. IX-ojo festivalio „Muzikos savaitgaliai Anykščiuose“ antrasis koncertas su ansambliu „LAV Trio + Art“ Angelų muziejuje - Sakralinio meno centre.

Atlaidai. Sekmadienį Svėdasuose švęsti Šv. apaštalo Petro ir Povilo atlaidai, po pamaldų prisiminti 1941 metų tremtiniai ir Birželio sukilimo dalyviai svėdasiškiečiai, o bibliotekos meno galerijoje atverta Raimondo Guobio fotografijų paroda „Butėnai ir butėniečiai“, skirta didžiojo kaimo 350 metų jubiliejui.

Medalis. Birželio 25 d. Panevėžio Juozo Miltinio teatre ir J. Balčikonio gimnazijoje laureatams buvo įteikti Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliai „Tarnaukite Lietuvai“. Medalį gavo ir iš Svėdasų seniūnijos Maleišių kaimo kilusi medikė, literatė, konservatorė Aldona Širvinskienė. Šis medalis skiriamas už visuomeninę veiklą, geranoriškus darbus.

Infrastruktūra. Svėdaso, arba dar vadinamo Beragio, ežere planuojama įrengti vandens transporto priemonių nuleidimo vietą. Skaičiuojama, kad įrengimas kainuos apie 24 tūkst. 820 Eur, iš kurių 17 tūkst. 374 Eur sudarys Aplinkos ministerijos dotacija. Likusi dalis bus finansuojama iš savivaldybės Aplinkos apsaugos specialiosios programos lėšų.

Skelbimas. „Dovanoja“ skelbimai priimami nemokamai.

Už ekologišką atliekų tvarkymą teks mokėti brangiau

Robertas ALEKSIEJŪNAS
robertas.a@anyksta.lt

Anykščių rajono taryba turės apsispręsti, ar branginti gyventojams mokėstį už šiukšles.

Šią savaitę posėdžiausianti Anykščių rajono taryba planuoja didinti komunalinių atliekų surinkimo ir atliekų tvarkymo tarifus, nes išaugo Utenos regiono atliekų tvarkymo centro „Vartų mokestis“.

Prašo didinti tarifus

Kaip skelbiama Tarybai pateiktame sprendimo projekte, tarifus planuojama didinti atsižvelgus į UAB „Anykščių komunalinis ūkis“ pateiktą Anykščių rajono savivaldybės įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymo skaičiavimą.

4 psl.

Žvirblėnuose prisimintas istorinis šaligatvis ir jo mecenatas

Lina DAPKIENĖ

Istoriniu šaligatviu renginio dalyviai ėjo „paspaciruoti“ ir prisiminti buvusius laikus.

Birželio 26 dieną, šeštadienį, Žvirblėnų kaime vyko teatralizuotas renginys „Istorinis šaligatvis: tarp praeities ir dabarties“, skirtas į JAV emigravusiam mecenatui Pranciškui Kalibatui (1886- 1963) atminti.

Iš Žvirblėnų kaimo kilęs verslininkas, atseikėjo pusę milijono litų gimtajam kraštui: fundavo mokyklą, ligoninę, 20 metrų aukščio kryžių, centrinę bažnyčios altorių, nutiesė gelžbetoninį šaligatvį per savo gimtąjį kaimą.

8 psl.

Paskutinės dienos užsakyti „Anykštą“ antrajam 2021 - ujų metų pusmečiui!

ANYKŠTA AUKŠTAIŠKAS formatas Prenumerata priimama visuose paštų skyriuose ir „Anykštos“ redakcijoje

Pagridinis festivalio - konkurso prizas - anykštėnui

Robertas ALEKSIEJŪNAS
robertas.a@anyksta.lt

Pedagogės Irenos Meldaikienės privačios muzikos studijos mokinys 14-metis Matas Niaura pirmajame nuotoliniame respublikiniame festivalyje - konkurse „Su meile muzikai“ laimėjo vienintelį visame konkurse pagrindinį prizą („Grand Prix“).

I. Meldaikienė „Anykštai“ sakė, kad šiam festivaliui - konkursui, kurį surengė TYLOS muzikos studija iš Kauno, Matas siuntė vieno didelio kūrinio vaizdo įrašą, kuris buvo vienas iš jo šiais mokslo metais įrašytų kūrinių. Tai kompozitoriaus Aram'o Khachaturian'o kūrinys fortepijonui „Tokata“.

„Tai virtuoziškas, didelės apimties muzikos kūrinys, o jo atlikimas reikalauja iš pianisto didelio įdirbio ir meistriškumo, kurį Matas tobulino visus penkerius metus“, - sakė I. Meldaikienė.

Pedagogė I. Meldaikienė pastebėjo, kad šiuo metu, kai konkursai tebėra nuotoliniai, pasiruošimas jiems įgavo visai kitą formata.

„Kadangi reikia padaryti pasirodymo įrašą, tam tikras laikas būna skirtas pasiruošimui ir tam tikras - jo koncertiniam įrašymui. Tą patį įrašą, jeigu jis neseniai darytas ir tinka pagal konkurso nuostatus, galima siųsti ir į kelis konkursus, panašiai, kaip anksčiau įprastuose konkursuose galima atlikti tuos pačius kūrinius. Taigi, pasiruošimas konkursui dabar yra kūrinio įrašo darymas. Žinoma, tai ilgas ir kantrus darbas, įrašų metu mes su Matu aptarinėjame, ką taisyti, kokį tempą pasirinkti, taisome. Kol būna įrašytas kokybiškas pasirodymas, reikia dirbti lygiai taip pat intensyviai, kaip ir prieš pasirodymą scenoje gyvai“, - aiškino ji.

M. Niaura pedagogės I. Mel-

daikienės mokinys yra jau penkerius metus. Apie savo auklėtinį ji sakė: „Matas labai visapusiškas. Manau, tai jo tėvelių didelis nuopelnas: nuo mažens jie skatino Matą išbandyti įvairias veiklas, būrelius, pomėgius. Manau, tai labai teisinga: bendro lavinimo mokykloje mokytis visus mokomuosius dalykus vaikams yra privalu, nesvarbu, ar vienam dalykui jis gabesnis, o kitam mažiau gabus, ar mažiau jis patinka. Būrelius, manau, iš tiesų reikia bandyti ir pasirinkti, kuriuose sekasi. Iki 10 metų Matas lankė, galima sakyti, viską: šoko, sportavo, piešė, žaidė šachmatais, o kai pajuto, kas jį labiau traukia - pasiliko krepšinį ir pianiną, nors ir toliau savo malonumui piešia, žaidžia šachmatais bei turi kitų pomėgių. Matas labai mėgsta keliauti, jam puikiai sekasi įvairūs kūrybiniai projektai: ir šią žiemą, kai visi „sėdėjome“ namuose, Matas dalyvavo tarptautiniame

14-metis atlikėjas Matas Niaura festivalyje – konkurse laimėjęs kūrinių tobulino penkerius metus.

koliažų kūrimo projekte ir tapo nugalėtoju.“

Pedagogė I. Meldaikienė sakė jau prisitaikiusi prie kitokios darbo su mokiniais formos.

„Aš prisitaikiau prie aplinkybių: nuotolinis - tai nuotolinis, nieko nepakeisi. Buvo net įdomu koreguoti savo darbo metodikas: pasikeitė pamokos formatai - ką anksčiau klaseje rodydavau vienaip, dabar kai ką tenka aiškinti žodžiais. Padarau visus darbus, vaikai žinias, kaip matote, puikiai įsisavina. Tikiu, ateis laikas, vėl bendrausime su savo mokiniais, kaip ir anksčiau“, - vylėsi ji.

„Varžos matas“ pakeitė veiklos kryptį

26-erius metus veikianti Michailo Baliucko įmonė „Varžos matas“ kelerius metus dirbo su pagrindiniu partneriu – „ESO“ ir mažesnių užsakymų net nesiėmė. Dabar įmonė yra minimizavusi savo veiklą.

„Visų pasaulio pinigų neuždirbsi“, - apie tai, kodėl minimizavo įmonės veiklą, sakė elektros darbus atliekančio „Varžos mato“ savininkas M. Baliuckas.

Dalį darbuotojų atleidęs M. Baliuckas ir dabar užsiima elektros instaliacijos įrengi-

mu, tačiau verslininkas dėstė, jog atrado ir dar vieną veiklos profilį - techninių dokumentų rengimą. „Varžos matas“ pildo rangovo aktus, pažymas objekto atidavimui, pažymas galios didinimui ir kitas.

„Rašydami pažymas, mes, kaip sertifikuotos įmonės at-

stovai, prisiimame ir atsakomybę“, - dėstė verslininkas. M. Baliuckas kalbėjo, kad jau šiemet surašė keliasdešimt pažymų. „Į mus žmonės kreipiasi ir iš kitų Lietuvos vietų. Šiuo atveju labai pasitarnauja įmonės pavadinimas. Žino, kad kažkas susiję su varžomis, veda į „google“ žodį „varža“ ir beieškančiam išmetami „Varžos mato“ kontaktai“, - juokėsi M. Baliuckas

--ANYKŠTA

Michailo Baliucko įmonė „Varžos matas“ veikia jau 26-erius metus.

spektras

Asociacija. „Šeimos gynimo maršo“ organizatoriai skelbia įkūrę asociaciją „Lietuvos šeimų sąjūdis“. Kaune susirinko 35 steigėjai iš visos Lietuvos, kurie bendru sutarimu vienbalsiai balsuodami įsteigė asociaciją „Lietuvos šeimų sąjūdis“. Susirinkimo metu buvo išrinkta taryba, pasirašyti įstatai. Rugpjūčio viduryje, bus šaukiamas suvažiavimas kartu su naujų narių priėmimu, bus nubrėžiamos naujo judėjimo gairės. Vilniuje gegužės viduryje Vingio parke buvo surengtas „Didysis šeimų gynimo maršas“, kurio dalyviai protestavo prieš Stambulo konvenciją ir kitas iniciatyvas, jų teigimu, nukreiptas prieš tradicinę šeimą. Policijos duomenimis, renginyje susirinko iki 10 tūkst. žmonių. Tarp šio judėjimo organizatorių yra buvęs „tvarkietis“ Raimondas Grinevičius, tinklalapio infa.lt vadovas Arvydas Daunys.

Augimas. Eksporto augimas šiemet sausį-balandį Lietuvoje buvo mažiausias Baltijos šalyse. Lietuvos eksportas sausį-balandį, palyginti su tuo pačiu metu pernai, augo 13 proc. iki 10,1 mlrd. eurų, Latvijos – 14 proc. iki 5,1 mlrd. eurų, Estijos – 22 proc. iki 5,5 mlrd. eurų. Lietuvos importas augo 14 proc. iki 10,6 mlrd. eurų, Latvijos – 12 proc. iki 5,6 mlrd. eurų, Estijos – 22 proc. iki 5,9 mlrd. eurų.

Nuostoliai. Tolimojo keleivinio transporto kompanijos „Toks“ praėjusiais metais patyrė 1,3 mln. eurų grynujų nuostolių, kai 2019 metais buvo uždirbusi 1,1 mln. eurų grynojo pelno. Bendrovės pajamos per metus sumažėjo 2,3 karto iki 6,6 mln. eurų, nurodoma Registrų centrui pateiktoje ataskaitoje. Bendrovės teigimu, rezultatams įtakos turėjo koronaviruso pandemija, dėl kurios buvo sustabdytos keleivių vežimo paslaugos. „Toks“ vadovybė mano, kad pasibaigus karantinui bendrovės paslaugos toliau turės tokią pat paklausą.

Dujotiekis. Lenkijai strategiškai svarbaus „Baltic pipe“ dujotiekio iš Skandinavijos, kuriuo ji importuos norvegiškas dujas ir sumažins energetinę priklausomybę nuo Rusijos, jūrinės dalies tiesimas pradėtas birželio 27-ąją. Sekmadienį pradėtas kloti vamzdynas Baltijos jūros dugnu Danijos vandenyse netoli Bornholmo salos. „Baltic pipe“ projektas sėkmingai įgyvendinamas ir bus užbaigtas pagal numatytą grafiką – ateinančių metų rudenį.

-BNS

Išleistas naujas žurnalo „Aukštaitiškas formatas“ numeris

- Kaip sėkmingai pragerti žemę
- Bus išleistos Utenos marios
- Archeologas žiūri į dangų

temidės svarstyklės

Smurtas. Birželio 27 dieną apie 00.01 val. Anykščiuose, Šlavės g., vyras (g. 1970 m.) smurtavo kito vyro (g. 1996 m.) atžvilgiu.

Keliatojas. Birželio 26 dieną apie 17.55 val. Viešintų seniūnijos Viešintėlių kaime patikrinimui sustabdytos transporto priemonės SEAT LEON vairuotojui (g. 2000 m.) nustatytas 1,93 prom. neblaivumas. Pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Laužai. Birželio 25 dieną

penktadienį, Anykščių seniūnijos Vikonių kaime degė krūmai. Atvykus ugniagesiams, sudegusių krūmų vietoje rūko anglys. Užpilta 200 ltr. vandens.

Birželio 27 dieną, sekmadienį, Kavarsko seniūnijos Šovenių kaime 5 m² plote degė gamtinės atliekos ir šiukšlės. Laužas buvo užgesintas.

Pagalba. Birželio 26 dieną, šeštadienį, ugniagesiai Anykščiuose, Šviesos g., gelbėjo katiną. Katinas buvo įstrigęs antrajame aukšte esančio buto pravirame

lange. Ištraukiamomis kopėčiomis buvo užlipta iki nurodyto buto lango ir katinas įstumtas atgal į butą.

Pagalba II. Birželio 26 dieną, šeštadienį, ugniagesiai Kavarsko viensėdyje, Tvenkinio g., gelbėjo žmogų. Vyriškis rastas ant gyvenamojo namo stogo kraigo, apie 7 m aukštyje, jis gulėjo nesąmoningas. Ištraukiamomis kopėčiomis vyras nukeltas ir perduotas medikams.

Gaisras. Birželio 27 dieną, Anykščių seniūnijos Elminin-

kų I kaime, Kaštonų g., sudegė garažas. Atvykus ugniagesiams, garažo stogas degė atvira liepsna, stogas buvo įkrięs. Išsaugotas 3 m atstumu nuo garažo esantis ūkinis pastatas, 10 m atstumu stovintis gyvenamasis namas, tiesa, gaisro metu nuo karščio apsilėdė dalis namo stogo pakalimo plastikinių lentelių.

Iš degusio pastato išneštos ir atvėsintos 2 kuro talpos po 200 l. Gaisro metu visiškai sudegė garažas, jame stovėjęs automobilis „Ford Kuga“ ir malkinė.

Ekspertai: Anykščiuose bus ieškoma būdų tobulinti profesinius suaugusiųjų gebėjimus ir kelti kvalifikaciją

Besivystanti skaitmeninė ekonomika, diegiamos inovatyvios technologijos kelia naujus iššūkius kiekvienam iš mūsų. Įgūdžių ir žinių, kurių pakako prieš keliolika ar kelerius metus, jau nepakanka, o norėdami vis iš naujo atrasti savo vietą besikeičiančioje darbo rinkoje ir visuomenėje, privalome nuolat mokytis ir tobulėti.

Kelias į sėkmę – nuolatinis tobulėjimas

Būtent tokį kelią pasirinko Vita – ne vienerius metus vadybininke dirbusi moteris. „Seniai norėjau keisti darbą, tačiau susirasti gerai apmokamą darbą pagal kažkada įgytą specialybę nesisekė. Man buvo 32-eri, kai augindama dukrele nutariau, kad laikas mokytis ko nors naujo. Nugrūdau giliai į stalčių savo aukštojo mokslo diplomą ir pradėjau mokytis programinės įrangos testuotojo profesijos“, – prisimena moteris, jau dvejus metus dirbanti pagal naują specialybę. „Darbu esu patenkinta, atlyginimas irgi geras. Bet IT labai greitai kintanti sritis, todėl netrukus jau eisiu į kursus pasitobulinti“, – sako Vita.

Ji pasakoja, kad mokytis paragino ir Anykščių rajone gyvenančią mamą bei jos drauges. „Mama nuo rudens gilins IT žinias – nori išmokti naudotis įvairiomis vaizdo bendravimo programomis ir kitų dalykų. Viena jos draugė norėtų pasimokyti vadybos, nes svajoja apie savo įmonę, o dar viena mokysis Trečiojo amžiaus universitete“, – vardija Vita ir priduria, kad įtikinti jas, jog mokytis nevelu ir sulaukus 50 ar 60 metų, nebuvo sunku.

Įveikti iššūkius padeda nauji įgūdžiai

Nacionalinėje pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ mūsų šalis kelia sau uždavinį sukurti modernią ir dinamišką, pasirengusią ateities iššūkiams ir gebančią veikti nuolat kintančiame pasaulyje visuomenę. Vienas iš būdų, padedančių žmonėms prisitaikyti prie pokyčių – mokymasis. Besimokančių suaugusiųjų mūsų šalyje pastaruoju metu daugėja, tačiau „nuolatinis mokymasis kol kas

no nacionalinis koordinavimas: Lietuva“, kurį vykdo KPMPC, tikslų. Kitas tikslas – padėti penkioms šalies savivaldybėms įgyvendinti pokyčius, kurie to regiono gyventojams geriausiai atskleistų mokymosi visą gyvenimą naudą ir skatintų juos nuolat atnaujinti esamus bei įgyti naujų įgūdžių“, – sako jis.

Galimybių mokytis daugėja

Viena iš penkių savivaldybių, kurioje įgyvendinant minėtą projektą ekspertų grupė KPMPC užsakymu atliko suaugusiųjų švietimo ir tęstinio profesinio mokymosi galimybių tyrimą – Anykščiai.

„Mūsų rajoną pamėgo turistai, todėl daug gyventojų dirba paslaugų sektoriuje. Kadangi viena iš aktualiausių šio sektoriaus darbuotojų problemų – nepakankami administraciniai gebėjimai, skirtingų šio sektoriaus profesijų atstovus pakvietėme pagerinti savo kompetencijas valdymo, aptarnavimo kultūros, įstaigos įvaizdžio formavimo, skaitmeninio raštingumo bei užsienio kalbų srityse. Šie mokymai – vienas iš naujausių projektų, kurie buvo įgyvendinti po to, kai prieš kelerius metus savivaldybė patvirtino „Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi veiksmų planą“, kurio koordinatoriumi paskirta Anykščių švietimo pagalbos tarnyba“, – pasakoja šio rajono savivaldybės Švietimo skyriaus vedėja Jurgita Baniienė. Pasak jos, šio plano tikslas – plėtoti darnią suaugusiųjų švietimo sistemą, suderinant mokymąsi visą gyvenimą su visuomenės poreikiais, skatinti savivaldybės biudžetinių įstaigų, viešojo sektoriaus ir neformalaus švietimo paslaugas teikiančių NVO, tarp kurių Anykščių menų inkubatorius, Sveikatos oazė, viešoji biblioteka, Anykščių turizmo ir verslo informacijos centras ir kt., bendradarbiavimą.

„Patvirtinus šį planą, atsirado įvairių naujų priemonių, skiriamas finansavimas projektams, o siūlyti savo paslaugas ir organizuoti mokymus gali įvairios organizacijos. Pavyzdžiui, pernai jos organizavo skaitmeninio raštingumo ir užsienio kalbų kursus, kuriuose savo įgūdžius nemokamai tobulino gana daug žmonių. Be to, suaugusieji gali mokytis pirminio ir tęstinio profesinio mokymo paslaugas teikiančioje Alantos technologijos ir verslo mokyklos Anykščių filiale (Anykš-

čiai, Ažupiečių g. 2), speciali jiems skirta vienerių metų trukmės dailės ugdymo programa yra Anykščių meno mokykloje, o vyresnieji gali lankyti Trečiojo amžiaus universitetą“, – pasakoja ji, pabrėždama, kad per trejus pastaruosius metus suaugusiųjų mokymosi galimybės pastebimai pagerėjo.

Tačiau to, pasak J. Baniienės, nepakanka. „Anykščių rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane iki 2025 m. numatyta didinti neformaliojo suaugusiųjų švietimo paslaugų įvairovę, pritaikyti jas visuomenės ir darbo rinkos poreikiams. Taip pat didinsime profesinio mokymo prieinamumą“, – teigia rajono Švietimo skyriaus vedėja.

Ko pasigedo ekspertai

Ekspertai, kurie analizavo, kokius mokymosi paslaugų reikia Anykščių rajono gyventojams ir kaip pasitelkus esamus išteklius išplėsti suaugusiųjų mokymosi galimybes bei padidinti jų motyvaciją, taip pat pripažįsta, kad pastaraisiais metais įvyko nemažai teigiamų poslinkių. Tačiau, pastebi jie, nors rajone yra profesinė mokykla, kuri siūlo 6 formaliojo bei keliolika neformaliojo profesinio mokymo programų, savivaldybei trūksta informacijos apie konkrečių sričių kvalifikuotų specialistų poreikį, o gyventojams – galimybių tobulinti profesinius gebėjimus ir kelti kvalifikaciją tęstinio mokymo būdu.

„Suaugusiųjų švietimas vis dar suvokiamas palyginti siaurai. Norintys gali mokytis naudotis elektronine bankininkyste, įvairiomis IT, tobulinti bendruosius gebėjimus, tačiau pasigedome su darbo rinkos poreikiais susietų tęstinio profesinio mokymosi galimybių, kad tobulinti savo gebėjimus ar įgyti naujų įgūdžių galėtų darbo netekę ar norintys įgyti papildomų kompetencijų darbingo amžiaus anykštėnai“, – sako švietimo ekspertas Marius Ablaičinskas. Anot eksperto, tikėtina, kad tai ne vienos savivaldybės problema: „Galima daryti prielaidą, kad esant dabartinei finansavimo tvarkai, profesinei mokyklai parankiau suaugusiųjų žmogų metus ar pusantų mokytis naujos profesijos pagal visą mokymo programą, negu priimti jį mokytis vieną modulį ir padėti jam įgyti konkrečių trūkstamų kompetencijų“.

Ekspertai atkreipė dėmesį, kad rajone juntamas kai kurių sričių specialistų stygius, todėl siūlo papildyti tęstinio profesinio mokymo pasiūlą,

kad anykštėnai galėtų gilinti skaitmeninio raštingumo įgūdžius, įgyti automechanikams, sveikatinimo, grožio paslaugų ir kitų sričių specialistams reikalingų žinių ir darbo prielaidą, kad jei savivaldybėje būtų daugiau kvalifikuotų skirtingų sričių specialistų, ji taptų patrauklesnė investuotojams.

„Jie galėtų kurti naujas darbo vietas, patrauklias ir vyresnio amžiaus gyventojams, ir jaunimui. Jei pastarieji liktų čia gyventi ar baigę mokslus grįžtų dirbti į Anykščių rajoną, gerėtų demografiniai rodikliai, spartėtų vartojimas, aktyviau kurtųsi paslaugas gyventojams teikiantys verslai ir prekybos įmonės“, – vardija M. Ablaičinskas.

Kadangi su ekspertais bendravusių anykštėnų nuomone, galėtų būti daugiau mokymų svarstantiems apie savo verslą, o įmonės galėtų labiau skatinti darbuotojus įgyti joms reikalingų gretutinių kompetencijų, ekspertai mano, kad geriausiai rajono gyventojų ir verslo poreikius atskleistų išsamus tyrimas, – atsižvelgiant į jo rezultatus būtų galima plėsti mokymo paslaugas bedarbiams ir norintiems persikvalifikuoti ar įgyti papildomų kvalifikacijų darbingo amžiaus asmenims, skatinti gyventojų, įskaitant pensinio amžiaus asmenis, kūrybiškumą ir verslumą. Taip pat jie siūlo pagalvoti apie specialią skiltį (pavyzdžiui, savivaldybės interneto svetainėje), kad vienoje vietoje būtų galima rasti visą informaciją apie suaugusiųjų mokymosi galimybes ir su tuo susijusius projektus. Be to, informacijos apie suaugusiųjų švietimą ir tęstinį mokymąsi sklaidą padidintų parodos, atvirų durų dienos bei kiti renginiai.

Pateiks konkrečius pasiūlymus

Jau netrukus Anykščiuose, kaip ir kitose keturiose šalies savivaldybėse, bus surengta atsakingų savivaldybės darbuotojų, suaugusiųjų formalaus ir neformalaus bei tęstinio profesinio mokymo specialistų ir kitų suinteresuotų asmenų diskusija.

„Jos metu bus aptarta suaugusiųjų švietimo ir rajono darbo rinkos atitiktis bei pristatyti ekspertų atlikto tyrimo rezultatai, o po jos Anykščių rajono savivaldybei bus pateikti konkretūs pasiūlymai“, – sako švietimo ekspertas Giedrius Steponavičius.

(Nukelta į 6 psl.)

Bendrai finansuojama pagal Europos Sąjungos programą „Erasmus+“

KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO MOKYMO PLĖTROS CENTRAS

Už ekologišką atliekų tvarkymą teks mokėti brangiau

(Atkelta iš 1 psl.)

Buvo gautas raštas iš Utenos regiono atliekų tvarkymo centro „Vartų mokestis“, kuriuo informuojama, kad išaugo atliekų tvarkymo sąnaudos.

„Būtina didinti įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą įkaini, užtikrinant tinkamą UAB Anykščių komunalinio ūkio Atliekų tvarkymo padalinio veiklą“, - rašoma sprendimo projekte.

Anykščių rajone – mažiausias kainų didėjimas

UAB „Anykščių komunalinis ūkis“ direktorius Kazys Šapoka „Anykštai“ sakė, kad gyventojams atliekų surinkimo tvarkymo tarifas didės 20 - 23 procentais.

„Kiek turiu informacijos, tai mažiausias brangimas, palyginti su aplinkiniais rajonais. Manau, kad taip yra dėl to, kad mūsų yra padaryti kai kurie darbai: sutvarkyta visa sistema, susijusi su operatyviu valdymu, maršrutų išdėliojimu ir panašiai. Įdėta buvo daug darbo, viską suvedus, tas pabrangimas leido planuoti patį mažiausią tarifo pakilimą“, - sakė jis.

Pasak K.Šapokos, didžiausią įtaką atliekų surinkimo ir atliekų tvarkymo tarifams turi Utenos regiono atliekų tvarkymo centro „Vartų mokestis“.

„Kita dalis tarifo didėjimo - dėl minimalaus atlyginimo didėjimo“, - aiškino jis.

Per metus sąskaitos išaugs 5 – 6 eurais

Apie planuojamus didinti komunalinių atliekų surinkimo ir atliekų tvarkymo tarifus „Anykšta“ taip pat kalbėjosi su Anykščių rajono savivaldybės Bendrojo ir ūkio skyriaus vedė-

jo pavaduotoju Simu Aštrausku, kuris Anykščių rajono tarybai dėl to parengė sprendimo projektą. Jis sakė, kad Anykščių, Kavarsko, Troškūnų miestuose, Svėdasuose, Naujuosiuose Elminukuose, Smėlynės bei Vaidlonių kaimuose tarifą planuojama didinti beveik 23,78 proc., o likusių rajono vietovių gyventojams - 21 proc. per metus.

„Jei Anykščių rajono taryba pritar, miesto gyventojams mokestis už atliekas per metus didės 6,6 Eur, o kaimų gyventojams - 5 Eur“, - sakė jis.

S.Aštrauskas sakė turintis informacijos, kad, pavyzdžiui, uteniškiams komunalinių atliekų surinkimo ir atliekų tvarkymo tarifas didėja 26 proc.

„Pas mus didėjimas truputį mažesnis. Nuo 2018 metų ta kaina nebuvo koreguota, žinome, kad per tą laiką padidėjo ir minimalus atlyginimas, ir kainos, tai tarifus turbūt reikėjo didinti. Tačiau vienas pagrindinių dalykų - didėjantis „Vartų mokestis, kuris nuo liepos 1 dienos didėja per 30 proc.“, - aiškino S.Aštrauskas.

„Tai neišvengiama būtinybė“

AB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“ Administravimo padalinio vadovė - ekonomistė Irena Pošiūnienė, pasiteiravus, kaip į vadinamąjį „vartų mokestį“ reagavo kitos Utenos regiono savivaldybės, kalbėjo: „Kaip čia galima reaguoti. Yra teisės aktai, kurie įpareigoja atlikti tam tikrus veiksmus, kurie kainuoja. Tai neišvengiama būtinybė. Teisės aktai įpareigoja atliekas vežti deginimui Vilniuje, mes jų negalime sandėliuoti, šalinti sąvartyne. Tai papildomai kainuoja.“

Pasidomėjus, kodėl komunalinių atliekų surinkimo ir atliekų tvarkymo tarifai skirtingose

savivaldybėse didėja nevienodai. I.Pošiūnienė aiškino, kad tarifui įtakos turi ne tik „Vartų mokestis“.

„Yra ir kitos dedamosios. Matyt, administratorius peržiūri ir kažką pakoreguoja“, - dėstė ji.

Atliekos paverčiamos energija

Apie tai, kad keisis „Vartų mokestis“, Utenos regiono atliekų tvarkymo centras informavo jau šių metų vasarį.

„Lietuvos savivaldybėms kuriant švaresnę aplinką gyventojams ir pereinant prie tvaraus bei ekologiško atliekų tvarkymo – jas deginant ir paverčiant energija – atsiranda papildomos atliekų tvarkymo sąnaudos, dėl kurių jau šiemet keisis Utenos regiono atliekų tvarkymo centro vadinamas „Vartų mokestis“, kuris yra viena iš atliekų tvarkymo įmokos dedamųjų dalių. Augant ES reikalavimams tvariam atliekų tvarkymui ir siekiant, kad kuo didesnis atliekų kiekis būtų perdirbtas ir panaudotas, jau nuo praėjusių metų degios atliekos yra vežamos į deginimo įrenginius Kaune, kur paverčiamos šilumos ir elektros energija. Šis reikalavimas atsirado dar 2017 m., Seimui priėmus Atliekų tvarkymo įstatymo pataisas, ir pradėtas įgyvendinti 2020 m. Praėjusiais metais iš Utenos regiono į deginimo įrenginius išvežta beveik 7 000 tonų degių medžiagų. Šiais metais į deginimo įrenginius privaloma išvežti dar 10 000 tonų degių atliekų.

Energetinę vertę turinčių atliekų deginimas padeda mažinti atliekų kiekį sąvartynuose ir gamina pigesnę bei gamtos išteklius taupančią energiją, tačiau drauge atsiranda ir papildomų išlaidų tiek atliekų tvarkytojams, tiek gyventojams. Tokios papildomos išlaidos

UAB „Anykščių komunalinis ūkis“ direktorius Kazimieras Šapoka „Anykštai“ sakė, kad atliekų tvarkymas gyventojams brangs mažiausiai, palyginti su kaimyniniais rajonais.

šiais metais Utenos regione sudarys iki 500 tūkst. Eur, o tai lems ir atliekų tvarkymo įmokos didėjimą.

„Praėjusiais metais pradėjome atliekas vežti į deginimo įrenginius savo sąnaudų sąskaita – papildomai išleidome 300 tūkst. Eur ir patyrėme per 80 tūkst. Eur nuostolį. Šiemet rezervo nebeturime, dirbame nuostolingai, todėl, vykdydami prievolę panaudoti degiąsias atliekas energijos išgavimui, esame priversti atlikti „Vartų mokesčio“ perskaičiavimą, reikalingą būtinosioms sąnaudoms padengti ir apie tai informuojame Utenos regiono gyventojus bei savivaldybių tarybas“, - pažymi Utenos regiono atliekų tvarkymo centro vadovas Ramūnas Juodėnas.

Atliekų tvarkymo sąnaudos privalomai didėja ir dėl dar vienos aplinkybės, kuri susijusi su Seimo priimtu Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymu, pagal kurį kasmet didinamas taršos mokestis. Šis mokestis mokamas už visas sąvartyne šalinamas (nedeiginamas ir kitaip neperdirbamas) atliekas, todėl labai svarbu, kad kuo daugiau atliekų būtų perdirbama.

„Jau šiais metais mokestis auga nuo 5 iki 10 Eur už toną, 2022 m. augs iki 15 Eur už toną,

Anykščių savivaldybės Bendrojo ir ūkio skyriaus vedėjo pavaduotojo Simo Aštrausko skaičiavimais, per metus gyventojams sąskaitos už atliekų tvarkymą padidės nuo 5 iki 6,6 Eur.

o 2024 m. – iki 25 Eur už toną. Per ketverius metus šis mokestis padidės 5 kartus. Tikimasi, kad šis mokestis padės mažinti nedegiųjų ir neperdirbamų atliekų kiekį sąvartynuose, – teigia R. Juodėnas.

Anykščiai yra vienas švariausių ir mėgstamiausių Lietuvos kurortinių miestelių. Šiuo metu vyksta diskusijos apie „Lėto miesto“ statuso įgijimą, siekiant didinti Anykščių miesto patrauklumą, gerinti gyvenimo kokybę ir skatinti ekonominę augimą. Šiam tikslui siekti ir toliau būtina atsakingai rūpintis atliekų tvarkymu ir švaria aplinka.

Iš viso Anykščiuose per metus vidutiniškai susidaro 4 000 tonų mišriųjų komunalinių atliekų. Jų tvarkymu ir perdirbimu rūpinasi Utenos regiono atliekų tvarkymo centras, o surinkimu ir išvežimu – UAB „Anykščių komunalinis ūkis“. Šiuo metu Utenos regiono atliekų tvarkymo centras vidutiniškai 25 proc. atliekų sudegina, paversdamas jas šilumos ir elektros energija, 50 proc. visų atliekų – perdirba ir kitaip panaudoja, o 25 proc. pašalina. Pastarąjį skaičių siekiama nuosekliai mažinti“, - rašoma Utenos regiono atliekų tvarkymo centro išplatintame pranešime.

Žvirblėnuose prisimintas istorinis šaligatvis ir jo mecenatas

(Atkelta iš 1 psl.)

Buvo 42 gyvenamos sodybos

Artėjant prie istorinio šaligatvio, nutiesto 1930 metais, žvilgsnis kryo į iškabą „Žvirblėnų kaimo planas prieš 1919 m. Žemės reformą“. Planas liudijo, kad Žvirblėnų kaime buvusios 42 sodybos su šeiminiškais, šeimomis...

Šiuo metu Žvirblėnų kaimą galima vadinti bebaigiančiu

išnykti, nes savo sodybas, kaip vasarvietes, prižiūri vos viena kita šeima, iš kurių aktyviausia Vitkūnų. Pačios gražiausios išlikusios sodybos šeiminiškė Janina Vitkūnienė kartu su sūnumi Giedriumi savo iniciatyva, be jokios paramos, saugo, valo, prižiūri taką, purškia nuo piktžolių iki pat gelžbetoninio paminklo.

Visi dalyviai ėjo taku

Šventė Žvirblėnų kaime pra-

sidėjo prie 1930 metais pastatyto paminklo. Vakarą teatrališkai ir muzikaliai pradėjo Šerių kaimo bendruomenės meno vadovė Daiva Bakšienė.

Daiva tarmiškai papasakojo vaizdingą istoriją apie Pranuko gyvenimo kelią: „Ale tu matai, Galinio sūnus Pranukas vėl atsiuntė kaliošų iš Amerikos. Tai geras berniukas, nepamiršta kaimynų! Ale kaipgi pamirš, kad visas kaimas sumetė pinigų kelionei. Pasisekė vaikiui, kad insdabina pas bevaikius vais-

tininkus, katrie pamatė, koks mūsų berniukas ščyras, stropus, padėjo ingyt mokslus. Paskui gavo palikimo vaistines, dirbo ir teip pasdarė milijonierium. Nešykštus buvo, apie pusį milijono litų savo pinigų skyrė savo krašta gerovei. Va, 1930 m. grįžęs atostogų, Pranciškus pasakė: „Užtenka, mano tėvas daugiau purvyno nebruidys“. Per Žvirblanus ėja ulyčia (gatyvė), iš abiepusių tvorą, kiemai uždaramais vartais, kad varunt gyvulus ganyklan neinlėktų

kiemuos. Nu toks purvynas tadu buva ulyčioj. Tai va, Pranciškus nupirko cimanta, vyrai iškase griovį, priveže akmenų, žvyra ir išlieja šaligatvį par visų kaimų. Ulyčia pasdare sausa, ko nigdi nebuvo. Galy kaima, kur mes dabar būnam, 1930 m. pastate granita kryžių su užrašu: „Jaunime, mylėk Dievų ir savo tėvynę“.“

Paėmę atsiųstus naujus kaliošus, sudėtus kaip dekoracijas, renginio dalyviai ėjo „paspaciruot“ betoniniu šaligatviu link Janinos Vitkūnienės sodybos.

(Nukelta į 8 psl.)

Menininkai traukia menininkus

Vidmantas ŠMIGELSKAS
vidmantas.s@anyksta.lt

VšĮ „Anykščių menų inkubatorius-menų studija“ nuo pat ikūrimo - 2014-ųjų - vadovauja inžinierė ir ekonomistė Daiva Perevičienė. Menininkų veiklą koordinuojanti įstaigos direktorė šypsosi, jog ji kūrėjams nedalija patarimų, kaip piešti ar lipdyti, tačiau inkubatorius ir pati direktorė gali padėti darbus parduoti.

VšĮ „Anykščių menų inkubatorius -menų studija“ vadovė Daiva Perevičienė yra įgijusi dviejų aukštųjų mokyklų diplomus.

Inkubatoriaus populiarumas auga

inkubatoriuje-menų studijoje“ dirba 18 rezidentų - tai rekordinis ir maksimalus menininkų skaičius. Įstaigos populiarumą

Šiuo metu „Anykščių menų

lemia kelios dedamosios - žemesne nei rinkos kaina nuomojamos patalpos, suteikiama įranga ir, be abejonės, Anykščių miesto patrauklumas gyventi bei kurti.

Rezidentams patalpos nuomojamos ne ilgesniam nei penkerių metų laikotarpiui. Pasak D.Perevičienės, tokios savotiškos kadencijos numatytos, nes manoma, kad penkerių metų kūrėjams pakanka, kad išitvirtintų ir pradėtų dirbti rinkos sąlygomis.

Iš dabartinių menų inkubatoriaus rezidentų didžioji dalis nėra anykštėnai: tai menininkai, atvykę iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos. Dalis kūrėjų, pasibaigus jų patalpų nuomos laikotarpiui, liko Anykščiuose. Tiesa, dalis grįžo į didmiesčius, tačiau, pasak D.Perevičienės, ir išvažiavusieji skleidžia gerą žinią apie mūsų miestą.

Menininkai gauna reklamą

Dalis menų inkubatoriaus nuomojamų patalpų aprūpintos specifine įranga - medžio apdirbimo staklėmis, krosnimis keramikai degti, lazeriu ir panašiais dalykais; taigi, šioms patalpoms reikia ir konkrečia meno rūšimi užsiimančių asmenų. Tiesa, keramikos degi-

Nuo 2014-ųjų veikianti VšĮ „Anykščių menų inkubatorius-menų studija“ tampa vis patrauklesnė menininkams.

mo krosnimis naudojasi ne tik rezidentai, bet ir kiti Anykščių keramikai.

Patogios ir pigios patalpos yra vienas iš rezidentų įsikūrimą inkubatoriuje lemiančių niuansų. Kitas svarbus dalykas - galimybė save ir savo darbus reklamuoti, „darytis vardą“. Inkubatoriuje veikia krautuvėlė, kurioje parduodami kūrėjų darbai. Rezidentai dalyvauja programinėse veiklose, kuriose mokosi parduoti savo produktus. Iki pandemijos „Anykščių menų inkubatoriaus-menų studijos“ salėje vykdavo respublikiniai renginiai, į įstaigą užsukdavę turistų autobusai. Pasak D.Perevičienės, ir ekskursantai, ir renginių dalyviai paprastai kviečiami į ekskursijas, jiems

parodomas kūrėjų dirbtuvės, pristatomi darbai.

„Prieš pandemiją važiuodavo grupėmis, kaip į lankytiną objektą. Salė mums ne tik tiesiogiai padeda užsidirbti pinigų, bet duoda ir papildomą pridėtinę vertę. Plūsteli grupė... Salė yra viena iš rezidentų reklamos priemonių, bet ji nėra savitiksle erdvė. Rezidentams ne tik patalpų reikia, jiems reikia ir žinomumo, kliento. Vedžiojame, pasakojame, pristatome menininkus.

Čia lankosi Lietuvos politikos elitas, verslo elitas,“ - kalbėjo „Anykščių menų inkubatoriaus -menų studijos“ direktorė D.Perevičienė.

(Nukelta į 6 psl.)

komentarai

Nauda žmogui ar bankams?

Seimas priėmė Darbo kodekso pataisus, kuriomis nuspręsta nuo 2022 metų sausio 1 dienos draudžiama darbo užmokestį ir dienpinigius išmokėti grynaisiais pinigais.

Teiravomės pašnekovų, kaip jie vertina šį sprendimą.

Bankiniu pavedimu - patogiau

Agnė ŠAJEVIČIENĖ, UAB „Mėsainių lizdas“ direktorė:

- Mes visą laiką darbuotojams darbo užmokestį mokame bankiniu pavedimu, todėl nuo kitų metų mums problemų dėl to nekils. Manau, kad net daugiau darbuotojams aiškumo, kai jie darbo užmokestį gauna bankiniu pavedimu ir mums patiems taip patogiau, nes visi bendrovės pinigai yra laikomi banko sąskaitoje.

Manau, einame link to, kad greitai laiku neberekės grynųjų pinigų ir tai galbūt net visai gerai. Pritariu, kad bankams nau-

ja tvarka naudinga. Mes patys jiems už pavedimus sumokame nemažus pinigus. Ir jiems reikia gyventi.

Nemanau, kad problemų kils vyresnio amžiaus žmonėms, jei atlyginimus jie gaus ne grynaisiais. Retas iš jų nesinaudoja banko kortele.

Bus labai labai blogai...

Dainius PALUBINSKAS, UAB „Paluba“ direktorius:

- Turiu 31 darbuotoją. Ateina penktadienis ir daugelis jų prašo pinigų - tai 50 Eur, tai 100 Eur. Yra tokių žmonių, kuriems reikia savaitės pabaigoje pinigų.

Jeigu bus darbo užmokestis pervedamas tik į banko sąskaitas, bus labai labai blogai.

Tokia tvarka naudinga antstoliams. Jie pas mus tokie: neatskaito 10 - 20 proc., o nuskaityto visą žmogaus atlyginimą. Po to jis neturi iš ko gyventi.

Valstybės tarnautojų tai nepalies

Alvydas JANICKAS, anykštėnas:

- Darbo kodekso pataisus dirbančiųjų valstybės tarnyboje nepalies. Mes jau 20 metų darbo užmokestį gauname į banko sąskaitas. Esame prie tokios tvarkos pripratę. Kartais grynųjų pinigų prisireikia, pavyzdžiui, lankantis turguje, tačiau prekybos centruose, degalinėse, viešojo maitinimo įstaigose su-

darytos galimybės atsiskaityti banko kortelėmis.

Manau, kad šių pataisų mintis gali būti susijusi su koronaviruso pandemija, kuriai galo nematyti. Juk sakoma, kad pinigai yra pats nešvariausias pasaulyje daiktas.

Tai turės įtakos privačiam verslui. Tarp vadinamųjų „furstų“ tie atsiskaitymai su įvairiom machinacijom...

Greičiausiai ir toliau bus taip: kas gauna, tas ir gaus darbo užmokestį bankiniu pavedimu, o kas mokės nelegaliais pinigais darbo užmokestį, tas ir mokės. Čia abiejų šalių susitarimo reikalas. Jokia valdžia ir jokie įstatymai nieko čia nepakeis.

Kas mes čia, Baltarusija?

Vygtantas ŠLIŽYS, verslininkas, Anykščių rajono tarybos narys (Lietuvos vals-

tiečių ir žaliųjų sąjunga):

- Man asmeniškai nauja tvarka netrukdo, bet užkertamas kelias žmonių pasirinkimui. Kas mes čia, Baltarusija? Neleiskime avėti guminių batų ar dar kažką... Turi būti žmonių laisvė. Jei nori gauti darbo užmokestį grynaisiais pinigais, tai ir tegul gauna.

Tai daugiau palies pačius žmones, kurie moka alimentus ar yra nesumokėję baudų. Antstoliams bus patogiu nuskaičiuoti.

Darbdaviams jokio skirtumo, koku būdu mokėti atlyginimus - grynais ar bankiniu pavedimu.

Kalbant apie transporto sritį, darbuotojams iš užsienio kils problemų. Atvykus į Lietuvą, jiems reikėdavo duoti grynųjų gyvenimo pradžia, dabar turės patys atsivežti. Juk banko kortelę atidaro tik per dvi savaites, už ją reikia sumokėti. Gal žmogus kaip nors išgyvens?

Aš pats, kiek įmanoma, naudojuosi banko kortele. Kartais, kai kas nors paprašo euro, net „sarmata“ sakyti, kad neturiu - visi pinigai kortelėje.

-ANYKŠTA

Menininkai traukia menininkus

Inkubatoriuje besilankantys svečiai dažnai kviečiami apžiūrėti menininkų dirbtuves, susipažinti su jų kūriniais.

(Atkelta iš 5 psl.)

Menininkams inkubatorius padeda įeiti į rinką, tačiau, pasak D.Perevičienės, tie žmonės, kurie kuriasi jos vadovaujamoje įstaigoje, nėra plaukiojantys padebesiais - jeigu žmogus jau eina dirbti į viešą erdvę, jis yra motyvuotas savo darbus parodyti platesnei visuomenei. „Pirmieji rezidentai buvo labai užsidarę, labai atsargūs. Nenorėjo idėjomis dalytis. Kalbėjome, kad reikia vesti edukacines

programas ir taip diversifikuoti savo pajamas. Buvo tokių, kurie priešinosi edukacijų idėjai, sakė, kad niekada jų neves. Bet paskui pamato, kad iš edukacinių užsiėmimų ateina ženklios ar net vos ne pagrindinės pajamos“, - dėstė direktorė.

Įsikūrė garsi dizainerė

VšĮ „Anykščių menų inkubatorius -menų studija“ patalpas nuomojasi ir viena garsiausių šalyje drabužių dizainerių Jolanta Rimkutė. Dizainerė ku-

riasi Anykščiuose, rekonstruoja įsigytą gyvenamąjį namą.

„J.Rimkutė - mums visiems reklama. Ir inkubatoriui, ir visiems Anykščiams. Turime garsų, profesionalų menininką ir, žinoma, tuo džiaugiamės ir didžiuojamės. Manau, kad iš J.Rimkutės dividendus pajus ne tik inkubatorius, bet ir Anykščiai“, - aiškino D.Perevičienė.

Pasak Menų inkubatoriaus direktorės, kūrėjai turi savo draugų, pažįstamų ratą, kuris tarpusavyje bendrauja, dalijasi patirtimi, važinėja vieni pas kitus. Todėl dažnai paskui vieną menininką į kažkokią vietovę pradeda kraustyti ir kiti.

Bohemiški pobūviai nevyksta

Ekspertai: Anykščiuose bus ieškoma būdų tobulinti profesinius suaugusiųjų gebėjimus ir kelti kvalifikaciją

(Atkelta iš 3 psl.)

Anot jo, tai padės savivaldybei populiarinti mokymosi visą gyvenimą koncepciją,

o pasitelkus įvairias rajone veikiančias organizacijas bei verslą, kryptingai plėtoti suaugusiųjų mokymosi pasiūlą, taip didinant jų konkurencin-

gumą darbo rinkoje, skatinant jų kūrybiškumą ir verslumą bei mažinant socialinę atskirtį tarp skirtingų visuomenės grupių.

Užsak. Nr. 628

savaitgalio diskusija

Ar už komunalines atliekas mokėsime daugiau?

Šią savaitę posėdžiausiančiai Anykščių Tarybai yra pateiktas sprendimo projektas, kurį priėmus brangtų mokestis už komunalines atliekas. Per metus už šiukšles tektų mokėti 5 - 6 Eur daugiau. Kainas norima kelti, nes didėja Utenos RAC taikomas „Vartų mokestis“.

Kaip, Jūsų manymu, šiuo klausimu turėtų balsuoti Anykščių rajono tarybos nariai?

Sodietis: „Nelabai ką nustebins sprendimas branginti paslaugas. Nustebintų, jei kas atpigytų, o dabar viskas tik brangsta, mokesčiai kyla. Geriau valdžia neskubėtų kelti mokesčių už komunalines atliekas, bet griežčiau pakontroliuotų komunalininkus. Juk kaimo vietovėse, net gyvenvietėse yra šeimų ar pavienių gyventojų, kurie net konteinerių neturi, nesudarę sutarčių su komunaliniu ūkiu, mokesčių nemoka, o šiukšles pila kur pakliuvo. Tom dienom, kai

komunalininkai dalijo konteinerius, kas nebuvo namie ar neįsileido, tai ir išsisuko, jie mokesčių nemoka. Reikia su seniūnais, seniūnaičiais, bendruomenių atstovais kiekviename kaime patikrinti, kiek yra tokių, kurie nežinia kur pila šiukšles ir Komunalinio ūkio paslaugom nesinaudoja. Pamatysit, kokie bus skaičiai.“

Tikrai: „Komunalininkai turi rimtai pažiūrėti į savo darbą, sudaryti sutartis su visais gyvento-

jais, kad visi mokėtų mokesčius, tada nereikės branginti paslaugų. Metas pabusti iš letargo miego ir rimtai susiimti. Tokių žmonių „Noriu moku, noriu-nemoku“ neturi likti.“

Kaimiečiui atsakymas: „O kas turi padėti komunalininkams, jei šie neįstengia piliečiams įsiūlyti konteinerių, negali sudaryti sutarčių. Turi padėti seniūnai, seniūnaičiai, bendruomenių aktyvistai ir, žinoma, žalioji patrole. Ponas-draugas kaimietis, apsidairyk aplinkui - vėl dygsta šiukšlynai.“

Jurgis iš Trumbatiškio: „Mano susiedas atsisako kategoriškai konteinerių ir sutarčių su KĮKU, aiškindamas, kad neturi jokių šiukšlių. Bet dažnai pastebiu, kad anas krauna bagažinėn mašinos

horoskopas

AVINAS. Jūsų sugebėjimas patraukti žmones į savo pusę pagaliau išjudins reikalus iš mirties taško. Savaitė pusė bus produktyvi. Kita vertus, nesijauskite kaltas sakydami „NE“.

JAUTIS. Savaitės viduryje aplinkinių bambėjimas netrukdy jums užsiimti tuo, ką mokate ir mėgstate. Savaitgalį būsite labai gerai nusiteikę.

DVYNIAI. Savaitės viduryje teks sunkiai padirbėti, užtat

labai pakilsite boso akyse. Savaitgalį pasistenkite nieko neimti giliai į širdį.

VĖŽYS. Problemos dėl giminaičių savaitės pradžioje gali likti nemaloni akmeniu širdyje visai savaitei. Savaitgalį jūsų įtaka žmonėms bus kur kas didesnė nei jums atrodoys.

LIŪTAS. Savaitės pradžioje dirbkite ypač atidžiai, galite būti apkaltintas nebūtomis nuodėmėmis ar klaidomis. Raskite laiko sportui ar kokiai fizinei veiklai. Į galimus nesusiprati-

mus ar nesėkmes savaitgalį pasistenkite reaguoti ramiai.

MERSELĖ. Kad išsaugotumėte taiką, savaitės pradžioje teks eiti į kompromisą, o gal net pačiam siekti jo. Nemažai laiko teks skirti buičiai. Tikriausiai tvarkysite savo namą ar butą. Savaitgalį užsiimkite tuo, kas jums iš tiesų įdomu.

SVARSTYKLĖS. Savaitės pradžioje įgytos žinios labai pravers ateityje. Skirkite pakankamai laiko profesiniam tobulėjimui. Savaitgalį pagaliau apsi-

spręskite dėl meilės reikalų.

SKORPIONAS. Finansinės investicijos turėtų būti sėkmingos. Šalin drovimą ir uždarmą - turite būti komunikabilus ir atviras naujoms idėjoms.

ŠAULYS. Jei ketinate pirkti ar parduoti nekilnojamąjį turtą, geriausiai tai padaryti šiandien. Negaiškite laiko pernelyg ilgai galvodamas apie svetimas klaidas ir problemas.

OŽIARAGIS. Iš jūsų elgesio bus daromos toli siekiančios išvados. Verčiau nedarykite su

pinigais susijusių sprendimų. Bendra situacija bus pernelyg nestabili ir greitai kintanti.

VANDENIS. Pirmoje savaitės pusėje turėtumėte visa galva pasinerti į verslo ar tarnybos rūpesčius. Visi pokyčiai bus tik į naudą. Savaitgalį teks nemažai rūpintis šeimos ar giminės reikalais.

ŽUVYS. Neinvestuokite nei laiko, nei pinigų į svetimus projektus. Eikite savo keliu. Susilaikykite nuo griežtų vertinimų ar sprendimų. Tikrai verta kiek luktelėti.

vardadieniai

šiandien

Paulius, Petras, Mantigirdas,
Gedrimė, Benita, Povilas.

birželio 30 d.

Otonas, Otas, Tautginas,
Novilė, Emilija, Liucina,
Adelė.

liepos 1 d.

Julijus, Tautrimas, Liepa,
Julius.

liepos 2 d.

Martinijonas, Jotvingas,
Gantautė, Marijonas, Martys.

mėnulis

birželio 29 d. - liepos 1 d. - pilnatis
liepos 2 d. - delčia.

anekdotas

Du maži berniukai ateina į
parduotuvę:- Greičiau, greičiau, mūsų tėti
užpuolė bičių spiečius.

- Ar jums reikia tepalo?

- Ne, fotoaparato.

Blondinė mokosi vairuoti.
Tik įlipa į automobilį, o ins-
truktorius jai sako:

- Jūs neišlaikėte.

Blondinė:

- Bet aš ką tik įlipau!

Instruktorius:

- Jūs atsisdote ant galinės
sedynės.

Oro uoste muitininkas sako
keleiviui:- Prašyčiau atidaryti savo la-
gamina.

- Aš juk neturiu lagamino.

- Man tas pats, instrukcija yra
instrukcija.

Du studentai prieš egzaminą:

- Ką čia skaitai?

- Kvantinės fizikos pradme-
nys.- O kodėl knyga aukštyn ko-
jom?

- Ai, koks skirtumas?..

- Nesuprantu, kodėl Lietu-
voje taip visi nori to aukštojo
mokslo. Pas mus, pavyzdžiui,
iš 25 žmonių įmonėje tik du su
aukštuoju: valytoja ir kurjeris...

oras

#24

#16

Žvirblėnuose prisimintas istorinis šaligatvis ir jo mecenatas

*Einant šaligatviu. Priekyje – žvir-
blėniškė Rima Varanavičienė.*

(Atkelta iš 5 psl.)

Žemes prieš lipdami ant šaligatvio nutrepsėdavo

Žvirblėniškė Rima Varana-
vičienė (mergautinė pavardė
– Dedelaite), tarusi tą vakarą
sveikinimo kalbą visiems susi-
rinkusiems, pabrėžė, kad verta
kalbėti apie Pranciškaus Kali-
bato neapsakomą gerumą ir
atjautą kitam žmogui, apie tuo-
metines vertybes, požiūrį į savo
kraštą, kaimą.

„Kiekvienos Žvirblėnų kai-
mo sodybos gyventojams šis
šaligatvis buvo be galo svarbus,
labai jį vertino. Jei iš tos pusės
pareina, gal kokią žinią parneša.
Jei iš kitos, vėl kitaip. Nė viena
šventė nepraėjo tuo šaligatviu
neperėjus – ir krikštynos, ir
vestuvės... O prieš lipdami ant
šaligatvio dar patrepsėdavo,
kad padai švaresni ir sausesni
būtų. Paminklas gražiausiam
Lietuvos kaimui, basakojams
jo gyventojams, nuo tamsos iki
tamsos sunkiai kasdieniu darbu
pelniusiems duonos kąsnį, bet
gebėjusiems po rugiapjūtės,
nupynę pabaigtuvių vainiką,
eiti namo linksmai dainuodami.
Didžiausia vertybė buvo ne tur-
tai, bet sielos ramybė“, – teigė
pedagogė, teisininkė, kultūros
organizatorė Rima.

„Su folkloro ansambliu „Rati-
lio“ koncertuojame beveik
visuose Lietuvos kaimuose ir
miesteliuose. Į programą įtrau-
kiame pasakojimus Anykščių
krašto (žvirblėniškių) šneka,
dainuojame šio krašto ir kitų
etnografinių regionų dainas.
Tai, kas yra mūsų šaknys, yra
neištrinama ir neatsiejama nuo
mūsų buvimo“, – pasakojo R.

*Buvusi Pranciškaus Kalibato sodyba,
dabar apleista ir neprižiūrima.*

Varanavičienė, tą vakarą pasi-
puošusi tautiniu kostiumu.

Kaimas gyvas prisiminimuose

„Žvirblėnų kaimas istori-
niuose šaltiniuose paminėtas
daugiau nei prieš 460 metų. Jis
priklausė Jakūbavos dvarui, jį
sudarė per 40 kiemų. Dabar jis
gyvas mūsų prisiminimuose.
2016 m. žurnalistai Skirmantas
Pabedinskas ir Zina Paškeviče-
nė su režisieriumi Julium Dau-
tartu sukūrė dokumentinį filmą
„Šaligatvis“. Filmo veikėjai –
šiuo metu gyvenę paskutiniai
žvirblėniškiai Kamilė ir Kazi-
mieras, kurie 2020 m. pavasarį
abu iškeliavo Anapilin. Jie nuo
filmo pradžios jautėsi esą tikri
artistai. Kaip pasakojo S. Pabe-
dinskas, „į bulviasodį jie atėjo
vilkdami kostiumais“, – istori-
nę kelionę paskutinio sustojimo
vietoje apibendrino D. Bak-
šienė. Gyvuosius paveikslus ji
kūrė remdamasi žvirblėniškės
Rimutės Varanavičienės brolio
prisiminimais.

Vienintelis toks Lietuvoje

Vitkūnai prižiūri vienintelį
tokį Lietuvoje šaligatvį: apšie-
nauja, nuskuta ir nupurškia nuo
žolių, apgrėbia, atveža ir sutvir-
tina gautais betono luitais.

„Viena aš nebūčiau tiek pada-
riusi“, – teigė Janina Vitkūnie-
nė ir pažvelgė į sūnų Giedrių ir
brolių Sigitą. Giedrius pabrėžė
mamos indėlį. „Mama viską
pradėjo, o mes su žmona Inga
palaikom, pagelbėjame ir kartu
einam tvarkyti. Būna, kad net
ir atvykę svečiai eina mums
noriai patalkininkauti, paravėti.

*Ar išsaugosim istorinį šaligatvį ir jau-
noji karta dar galės juo pasivaikščioti?*

Šiandien užsimezgė pažintis su
Kavarsko seniūne, galbūt pa-
vyks išgryninti kokią strategiją.
Juk tai yra lankomas objektas.
Jei šalia šaligatvio atsirastų ko-
kie meno kūriniai, gal skulp-
tūros, gal kažkas kita, istorinis
takas būtų tikrai lankomas“, –
kalbėjo Janinos talkininkas,
bendramintis, pagalbininkas
sūnus Giedrius.

Renginys prilygo puotai

Vakaronėje dalyvavo puoš-
niai apsirengusios damos. Vėlu
vakarą pakalbinta Dovilė Bal-
takytė pasakojo, kad po ilgo
laiko, kai beveik metus jokiuo-
se renginiuose nedalyvauta,
ši maža šventė beveik puotai
prilygo: „Kažkada esu mačiusi
Giedriaus Vitkūno darytą
nuotrauką betonuoto keliuko,
tiksliau keliuko likučius, pa-
skendusius samanose ir žolė-
mis apaugusius, tada nė nedrį-
some eiti toliau, nes manėme,
kad tikrai koks padaras įtrauks,
– šypsojosi pašnekovė ir tęsė:
– Bet tereikėjo vienam pasva-
joti, aš turiu omenyje Janiną, o

kitas – Giedrius – jau pasirai-
tojo rankoves, o va ir dar keli
entuziastai prisidėjo, ir turime
gražų renginį. Vienas lauke ne
karys, bet bendrą tikslą turin-
tys žmonės gali padaryti daug.
Na, vaikams žaltys, susisukęs
medžio įpjovoje, išpūdį paliko,
tai dalyviai atnaujino istorijos,
biologijos žinias, o kas ir susi-
pažino su savo krašto istorija“.

Koncertavo Anykščių kultū-
ros centro tradicinių kanklių an-
samblis „Laumakė“ (kolektyvo
vadovė Asta Motuzienė) ir Šerių
kaimo bendruomenės moterų
vokalinis ansamblis „Tetervė“
(vad. Daiva Bakšienė).

Šventės dalyviai dar ilgokai
vakarojo ir kalbėjosi apie kai-
mo praeitį, Pranciškaus Kali-
bato apgailėtiną sodybos būklę,
vieno kilometro ilgio betoninio
šaligatvio ateitį ir kt.

Anykščių rajone yra 583 kul-
tūros paveldo objektai, kurie
yra įtraukti į Kultūros vertybių
registrą. Iš Žvirblėnų kaimo į
kultūros paveldo objektų sąrašą
nėra įtrauktas nė vienas objek-
tas – nei granito kryžius, nei
istorinis šaligatvis.

*Renginio organizatorė Daiva Bakšienė ir istorintį šaligatvį
prižiūrinti, Ukmergėje gyvenanti, bet čia leidžianti vasaras
iš Žvirblėnų kaimo kilusi Janina Vitkūnienė.*